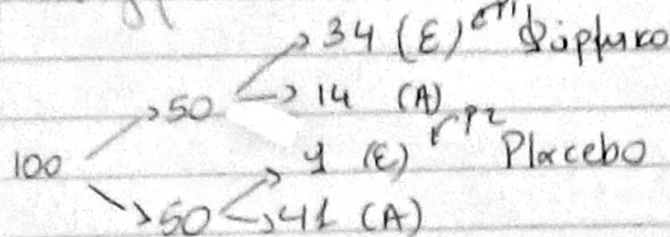

6/4/17

Συμπέρασμα: Δύο πειράματα χωρίς βλάβη

H_0 : το φάρμακο δεν έχει κανένα αποτέλεσμα
 $H_0: p_1 = p_2$ $H_a: p_1 > p_2$

Γενικά: Έστω ότι έχουμε 2 ανεξ. πειράματα, Πηθ. 1 & Πηθ. 2 με τα ίδια τα δύο πειράματα να αφορούν σε δύο κατηγορίες A & B.

Πηθ. 1 η κατηγορία το μέρος α έχει το γινόμενο α & B να μην έχει το γινόμενο.

Έστω p_1 η πιθανότητα ένα μέρος του Πηθ. 1 να είναι της κατηγορίας A & p_2 η πιθανότητα ένα μέρος του Πηθ. 2 να είναι της κατηγορίας A. Εδώ έχουμε $p_1 = p_2$

Έστω n_1 μεγέθη n_1 από τον Πηθ. 1 και n_2 ο αριθμός των μερών Πηθ. 2 κατηγορίας A. Ανάλογα, n_2 μεγέθη n_2 από Πηθ. 2 με X_2 μέρος να είναι της κατηγορίας A.
 $\hat{p}_1 = \frac{X_1}{n_1}$ με $X_1 \sim B(n_1, p_1)$ & $\hat{p}_2 = \frac{X_2}{n_2}$ με $X_2 \sim B(n_2, p_2)$

$\hat{p}_1 - \hat{p}_2 = \frac{X_1}{n_1} - \frac{X_2}{n_2}$ (αμφιπρόσητος) γιατί $E(\hat{p}_1 - \hat{p}_2) = p_1 - p_2$

κ' $\sigma_{\hat{p}_1 - \hat{p}_2}^2 = \text{Var}(\hat{p}_1 - \hat{p}_2) = \frac{p_1(1-p_1)}{n_1} + \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}$

ε' $\hat{\sigma}_{\hat{p}_1 - \hat{p}_2} = \sqrt{\frac{p_1(1-p_1)}{n_1} + \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}}$

$$X_1 \sim B(n_1, p_1) \rightarrow X_1 \stackrel{\text{approx}}{\sim} N(n_1 p_1, n_1 p_1 (1-p_1)) \rightarrow \frac{X_1}{n_1} = \hat{p}_1 \stackrel{\text{approx}}{\sim}$$

$$N\left(\frac{p_1}{n_1}, \frac{p_1(1-p_1)}{n_1}\right)$$

$$\text{και } \hat{p}_2 \stackrel{\text{approx}}{\sim} N\left(\frac{p_2}{n_2}, \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}\right)$$

$$\hat{p}_1 - \hat{p}_2 \sim N\left(p_1 - p_2, \frac{p_1(1-p_1)}{n_1} + \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}\right)$$

$$\frac{\hat{p}_1 - \hat{p}_2 - (p_1 - p_2)}{\sqrt{\frac{p_1(1-p_1)}{n_1} + \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}}} \stackrel{\text{approx}}{\sim} N(0, 1)$$

$$\text{Επιπλέον } \frac{\hat{p}_1 - \hat{p}_2 - (p_1 - p_2)}{\sqrt{\frac{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)}{n_1} + \frac{\hat{p}_2(1-\hat{p}_2)}{n_2}}} \stackrel{\text{approx}}{\sim} N(0, 1)$$

για το $(1-\alpha) \cdot 100\%$ Δ.Ε. για $p_1 - p_2$:

$$L = \hat{p}_1 - \hat{p}_2 - Z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)}{n_1} + \frac{\hat{p}_2(1-\hat{p}_2)}{n_2}}$$

$$U = \hat{p}_1 + \hat{p}_2 + Z_{\alpha/2} \sqrt{\frac{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)}{n_1} + \frac{\hat{p}_2(1-\hat{p}_2)}{n_2}}$$

Το τον έλεγχο του $H_0: p_1 = p_2 = p$ $\checkmark$ $\vee$ $H_A: p_1 \neq p_2$
Χρησιμοποιούμε το στατιστικό

$$Z = \frac{\hat{p}_1 - \hat{p}_2 - 0}{\sqrt{\frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}} \stackrel{\text{approx}}{\sim} N(0, 1) \text{ όταν } H_0 \text{ αληθεύει}$$

για $\hat{p} = \frac{X_1 + X_2}{n_1 + n_2}$ και για κριτήριο μείζους α , $|Z| > Z_{\alpha/2}$

$H_0: p_1 = p_2$ v $H_a: p_1 > p_2$ (εα γιφραα αμωτ+εφωρεα)

$\hat{p}_1 = \frac{34}{50}$ $\hat{p}_2 = \frac{4}{50}$, $\hat{p} = \frac{34+4}{50+50} = \frac{43}{100}$ 1.26

95% ΔΕ για $p_1 - p_2$ $\hat{p}_1 - \hat{p}_2 = \pm 2.0.025 \sqrt{\frac{\hat{p}_1(1-\hat{p}_1)}{n_1} + \frac{\hat{p}_2(1-\hat{p}_2)}{n_2}}$

$\rightarrow [L, U] = [0.33, 0.67]$

$Z = \frac{\hat{p}_1 - \hat{p}_2}{\sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$ / $\chi_{p1} \text{ και } \chi_{p2}$ $Z \geq Z_{\alpha} (= Z_{0.01} = 2.326)$
 $\alpha = 0.01$

$Z = \frac{\frac{34}{50} - \frac{4}{50}}{\sqrt{\frac{43}{100}\left(1 - \frac{43}{100}\right)\left(\frac{1}{50} + \frac{1}{50}\right)}}$ = 5.05

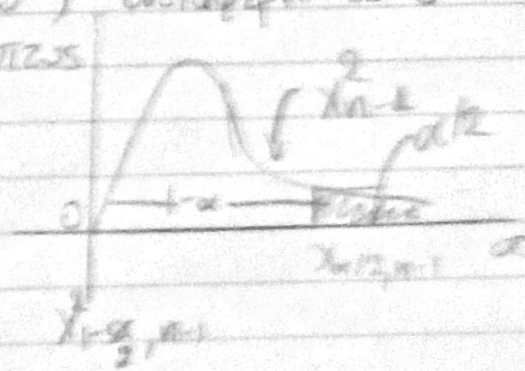
Επειδ $5.05 > 2.326$ $\alpha\mu\omega\phi$ H_0
 Τίπι $P: P(Z \geq 5.05 | Z \sim N(0,1)) \approx 0.00 < 0.01$
 $\alpha\mu\phi\mu\pi\mu\tau\alpha\iota$ H_0

(A) Μία Διασπορά

4.2, 5.3, 10.3 ($N(\mu, \sigma^2)$)
 $\sigma = 2$, ($\alpha = 0.05$)

$S^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$

Τεχνικά: $x_1, \dots, x_n$ ε.σ. αμω $N(\mu, \sigma^2)$ $\epsilon\delta\omega\sigma\mu\pi\eta$ $\tau\omega$ σ^2
 $\hat{\sigma}^2 = S^2$, $E(S^2) = \sigma^2$ $\epsilon\mu\phi\omega\sigma\mu\tau\omega\varsigma$
 $\frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} \sim \chi_{n-1}^2$

$P\left(\chi_{1-\frac{\alpha}{2}, n-1}^2 \leq \frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} \leq \chi_{\frac{\alpha}{2}, n-1}^2\right) = 1-\alpha$

$$P\left(\frac{(n-1)S^2}{\chi^2_{\frac{\alpha}{2}, n-1}} \leq \sigma^2 \leq \frac{(n-1)S^2}{\chi^2_{1-\frac{\alpha}{2}, n-1}}\right) = 1-\alpha$$

Για τον έλεγχο των:

(i) $H_0: \sigma^2 = \sigma_0^2$ v $H_a: \sigma^2 > \sigma_0^2$ (σ_0^2 γνωστό)

(ii) $H_0: \sigma^2 = \sigma_0^2$ v $H_a: \sigma^2 < \sigma_0^2$

(iii) $H_0: \sigma^2 = \sigma_0^2$ v $H_a: \sigma^2 \neq \sigma_0^2$

χρησιμοποιούμε το στατιστικό: $\chi^2 = \frac{(n-1)S^2}{\sigma_0^2} \sim \chi_{n-1}^2$ όταν H_0 αληθεύει

(i) $\chi^2 > \chi_{\alpha, n-1}^2$

(ii) $\chi^2 \leq \chi_{1-\alpha, n-1}^2$

(iii) $\chi^2 \leq \chi_{1-\frac{\alpha}{2}, n-1}^2$
 $\chi^2 > \chi_{\frac{\alpha}{2}, n-1}^2$

$H_0: \sigma = 2$ v $H_a: \sigma \neq 2$

$\chi^2 = \frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} = \frac{2 \cdot S^2}{4}$

κρίση $\chi^2 \leq \chi_{0.025, 2}^2 (= 0.0506)$ κ' $\chi^2 \geq \chi_{0.025, 2}^2 (= 7.378)$

(B) Σύγκριση δύο διασπορών (Κανονική Θεωρία)

A: $n_1 = 10$, $S_1^2 = 1.25$ ($\alpha = 0.10$)

B: $n_2 = 8$, $S_2^2 = 0.28$

Υπάρχει διαφορά στην ποιότητα των A κ' B;

Γενικά: $X_{11}, \dots, X_{1n}$ από $N(\mu_1, \sigma_1^2)$

κ' $X_{21}, \dots, X_{2n}$ από άλλο από $N(\mu_2, \sigma_2^2)$

Ενδιαφέρει η σύγκριση των δύο διασπορών

(i) $H_0: \sigma_1^2 \leq \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 > \sigma_2^2$

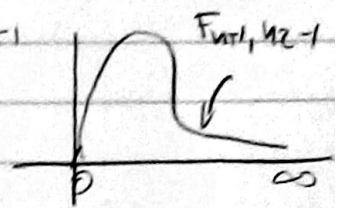
(ii) $H_0: \sigma_1^2 \geq \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 < \sigma_2^2$

(iii) $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 / \sigma_2^2$

$$\left. \begin{aligned} \frac{(n_1-1)S_1^2}{\sigma_1^2} &\sim \chi_{n_1-1}^2 \\ \frac{(n_2-1)S_2^2}{\sigma_2^2} &\sim \chi_{n_2-1}^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{S_1^2/\sigma_1^2}{S_2^2/\sigma_2^2} \sim F_{n_1-1, n_2-1}$$

$F = \frac{S_1^2}{S_2^2} \sim F_{n_1-1, n_2-1}$ oar H_0 ar H_a

Ka epistitas $\mu_1 = \mu_2$ $\mu_1 \neq \mu_2$ a.

- (i) $H_0: \sigma_1^2 \leq \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 > \sigma_2^2$ (i) $F \geq F_{\alpha, n_1, n_2-1}$
- (ii) $H_0: \sigma_1^2 \geq \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 < \sigma_2^2$ (ii) $F \leq F_{1-\alpha, n_1-1, n_2-1}$
- (iii) $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ (iii) $F \leq F_{1-\frac{\alpha}{2}, n_1-1, n_2-1}$ v $F \geq F_{\frac{\alpha}{2}, n_1-1, n_2-1}$

$H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ v $H_a: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$ v.p. $\mu_1 = \mu_2$ $F \leq F_{0.95, 9, 7} (= \frac{1}{F_{0.05, 7, 9}} = \frac{1}{3.29} = 0.30)$

$F \geq F_{0.05, 9, 7} (= 3.68)$

$F_{\alpha, v_1, v_2} = \frac{1}{F_{1-\alpha, v_2, v_1}}$

$F = \frac{S_1^2}{S_2^2} = \frac{1.25}{0.28} = 4.46$

En H_0 $4.46 > 3.68$ α p. H_0